



Verslag slotavond WGNL weidewachters

Dinsdag 8 juli om 20.00 uur -

Plaats: Stompwijk

Aanwezigen;

Zie afgetekende aanwezigheidslijst

1. Opening

Wim opent de vergadering en heet iedereen van harte welkom. Met name Erik Kleyheeg van SOVON. Erik komt ons meer vertellen over het jaar van de Torenavalk.

2. Presentatie

Erik stelt zich kort voor.

Van jongs af aan is Erik geïnteresseerd in onze gevleugelde vrienden.

Hij is sinds 2018 als onderzoeker actief binnen SOVON. Binnen SOVON is hij tevens thematrekker boerenlandvogels.

Op verzoek van Fried geeft Erik een uitleg over de taken van SOVON.

SOVON richt zich met name op het tellen van de vogelpopulatie en de monitoring hiervan. Hiervoor beschikt SOVON over meetnetten met een landelijke dekking. Het NEM (Netwerk Ecologische Monitoring) heeft inzicht in de predatie, overleving, spreiding en de populatie.

Daarnaast doet SOVON onderzoek naar verandering in predatie, overleving, de spreiding en de populatie. Daarbij gaat het met name om het effect van Agrarische Natuur- en Landschapsbeheer (ANLb). Middels objectieve meetgegevens wordt dit inzichtelijk gemaakt. Op basis van deze objectieve meetgegevens kan er beleid worden gemaakt vanuit handelingsperspectief en urgentievorming.

Het jaar 2025 van de torenvalk is een samenwerking tussen SOVON en de Vogelbescherming. De taak van SOVON richt zich op telling en monitoring. De Vogelbescherming fungeert als aanspreekpunt voor leden en wil graag nieuwe vrijwilligers aan zich binden.

De aanleiding van het jaar van de torenvalk vormt het gegeven dat de populatie in Nederland sterk afneemt.

Het jaar van de torenvalk behelst een viertal projecten;

- 1) Waar bidt de torenvalk
- 2) Waar broedt de torenvalk
- 3) Wat eet de torenvalk
- 4) Zenderproject

Ad 1

De torenvalk jaagt vanuit de bid / zit stand. Het blijkt dat de torenvalk vaak jaagt langs de bermen van de wegen. Volgens Martin nestelen de veldmuizen onder de rand van het asfalt en in de berm fourageren vaak veldmuizen. Deze zijn voor de torenvalk een makkelijke prooi. Het telproject richt zich op torenvalken en buizerds. De verhouding tussen deze soorten ligt 1 op 5. Vrijwilligers / automobilisten (althans de rijders) kunnen via een app torenvalken en buizerds registreren. Daarbij gaat het om zicht te krijgen in de hoeveelheid en de variatie (regio / locaties).

Ad 2

Van oudsher broeden torenvalken in kerktorens en holtes maar ook in kraaiennesten en eksternesten. Kerktorens zijn veelal middels gaas ontoegankelijk gemaakt. Het accent van het territorium van de torenvalk ligt in het stedelijk gebied.

Op vele plaatsen zijn nestkasten geplaatst. De nestkasten worden door vrijwilligers geschouwd. Vrijwilligers wordt gevraagd middels een uitgebreide vragenlijst de nestkasten te scoren. Daarbij is o.a. van de belang om zicht te krijgen in het broedsucces.

Ad 3

De torenvalk voedt zich bij voorkeur met veldmuizen. Daar de populatie van veldmuizen onder druk staat verandert het dieet van de torenvalk. In 15 nestkasten zijn camera's geplaatst. Als alternatief voedt de torenvalk zich met spreeuwen en sterns. Als proef zijn nestkasten geplaatst in de duinen. Als alternatief voedt de torenvalk zich daar met hagedissen.

In een nestkast legt een torenvalk voor het uit te komen broedsel een voorraad veldmuizen aan. Middels een camera is waargenomen dat een bosuil deze voorraad rooft en zich vervolgens ook te goed doet aan de uitgekomen torenvalkeieren.

Ad 4

Een zestigtal jonge torenvalken zijn voorzien van een zender. Middels het maken van contact met een landelijk netwerk van antennes wordt inzicht verkregen in de locaties en de omzwervingen. Tevens levert dit inzicht in de overleving (na de eerste winter). Via de SOVON app (Avimap) kunnen deze vogels worden gevolgd.

Vrijwilligers van de WGNL kunnen meedoen met de telling zoals in ad 1 is beschreven.

3. Terugblik weidevogelseizoen

Martin vertelt.

In ons gebied bevindt zich een ijsvogelwand, een zwaluwwand is in de maak en in de Zoetermeerse Meerpolder is een weidevogelreservaat aangelegd.

Het is bijzonder dat op 15 maart de eerste nesten in het grasland zijn waargenomen, daar normaliter de eerste nesten in het akkerland (nu 24 maart) worden waargenomen.

Waarnemingen seizoen 2025

3-2-25 Op veel plekken in de ZMM worden de wallen gefreesd nu de vorst nog licht in de grond zit

8-2-25 Slepen

16-2-25 Zeker tot 19-2-25 nachtvorst.

1-3-25 Provinciale Boerenlandvogelstartdag

3-3-25 Broedplateau scholekster Paul en Geert geplaatst. Kuiltes van Kieviten aangetroffen.

15-3-25 Eerste nestjes op grasland gevonden.

20-3-25 Er vliegen nu grotere groepen kieviten binnen

Mooi droog grasland dus goed voor muizen en de start broedseizoen.

24-3-25 De eerste nestjes op de maispercelen worden nu gevonden.
(9 dagen later dan op gras)

27-3-25 Bemesting




Hieronder staat het resultaat van 2025 tot nu toe

soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Canadese gans	4	2	2	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Fuut	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Grauwe gans	6	2	2	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Grutto	34	17	9	8	52.94	3	0	1	0	0	4
Kievit	307	260	160	100	61.54	59	0	5	21	0	15
Kleine plevier	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Knobbelzwaan	3	0	0	0	0.00	0	0	0	0	0	0
Kraakend	4	2	2	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Meerkoet	15	12	10	2	83.33	2	0	0	0	0	0
Deverzwaluw	7	0	0	0	0.00	0	0	0	0	0	0
Patrijs	1	0	0	0	0.00	0	0	0	0	0	0
Scholekster	57	36	19	17	52.78	12	0	0	2	0	3
Slopeend	2	0	0	0	0.00	0	0	0	0	0	0
Tureluur	13	10	8	2	80.00	2	0	0	0	0	0
Wilde eend	10	10	8	2	80.00	1	0	1	0	0	0
Wintertaling	1	0	0	0	0.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	466	353	222	131	62.89	79	0	7	23	0	22
% van bekend			62.89	37.11		22.38	0.00	1.98	6.52	0.00	6.23

Gezien het bovenstaande is het van belang dat de Predatie wordt geregistreerd in QBR formulier van de digitale registratie. *Registratie blijft een belangrijk aandachtspunt.* Het percentage van 22,38% van het totaal is fors.

José merkt op dat het aantal gevonden nesten tegenvalt. Ze heeft wel een patrijzennest gevonden. Dit nest is uitgekomen. Dit wordt nog door Martin in dit overzicht opgenomen.

Hij geeft verder aan dat er voor volgend jaar vrijwilligers worden gezocht voor een project met een drone. Fried heeft inmiddels een oproep gestuurd aan alle weidewachters. Tot nog toe zijn er drie aanmeldingen vanuit onze vrijwilligers voor dit project.

Nathalie vraagt of het tegenvallende resultaat van niet uitgekomen nesten van grutto's door de droogte komt. Martin legt uit dat het grondwaterpeil in ons gebied 15 cm onder het maaiveld ligt. Dus daar kan het niet aan liggen.

Peer vraagt of de vogelgriep een mogelijke oorzaak is. Martin heeft één dode kievit gevonden. Waarschijnlijk is deze vogel het slachtoffer geworden van een hermelijn.

Het percentage verlaten nesten is 6,52%. De vraag is of dit nesten zijn van een tweede of derde leg.

Fried meldt dat er nesten zijn gevonden waarvan de eieren onder de modder zitten. Geconstateerd is dat deze nesten verlaten zijn.

Zoals op de startavond is aangegeven is er dit voorjaar een camera geplaatst bij een scholeksterplatform. Voor dit platform is gekozen omdat in 2024 hier vier kuikens zijn uitgebreed. De bedoeling was dat er op de website met enige regelmaat nieuwe foto's zouden worden geplaatst om het broedproces te volgen. Helaas is dit platform niet gebruikt door het scholeksterpaar, dus zijn er ook geen foto's geplaatst. Het paar heeft dit jaar in een knotwilg gebreed. Momenteel zijn 4 platformen in gebruik. Volgend jaar beter dus.

Fried vraagt of er een zekere trend kan worden bepaald. In dit kader noemt Martin het gegeven dat hij dit jaar 4 kuikens heeft geringd ten opzichte van 20 normaliter.

4. Vragen

Momenteel hebben we 25 weidewachters ten opzichte van 31 boeren.

Fried vraagt Martin of het gewenst is om weidewachters te werven. Martin geeft aan dat gezien het gemiddelde verloop en de verhouding agrariërs / beschikbare weidewachters er 4 tot 6 extra weidewachters gewenst zijn. Niet meer, daar de opleiding die door Martin wordt verzorgd wel behapbaar moet blijven. Overigens bestaat er bij de Groene Motor een opleiding voor aspirant weidewachter. Hans Luisman heeft deze opleiding gevolgd. Echter de praktijkopleiding waar Martin als geen ander in is gespecialiseerd is zonder meer een must. Fried suggereert om ook ervaren weidewachters voor deze praktijkopleiding in te zetten.

Peer vraagt naar het effect van de korte stokken (groen geverfd met een gele punt) ten opzichte van de lange stokken. De korte stokken zijn gemaakt om predatie te voorkomen. Als Martin naar de data kijkt, kan hij constateren dat de groene stokken beter werken tegen predatie dan de lange stokken die we eerder gebruikten. Het probleem is echter wel dat loonwerkers de korte stokken in het lange gras niet

opmerken. Dus als er wordt gemaaid, dan moeten de korte stokken vooraf tijdelijk worden vervangen door lange stokken. Een goede communicatie met de boer in deze is van groot belang. De werkwijze van José in de samenwerking met de boer is daar een goed voorbeeld van. Na het maaien moeten de korte stokken wel weer worden terug gezet.

Fried vraagt of de maandelijkse update die hij maakt op prijs wordt gesteld. Uit een snelle inventarisatie (het opsteken van vingers) blijkt dat deze statusupdate op prijs wordt gesteld.

Oscar vraagt of het verslag dat hij maakt op prijs wordt gesteld. De reden dat hij dit vraagt is dat hij geen enkele reactie krijgt nadat hij dit verslag heeft verstuurd. Nathalie oppert om bij het versturen van dit verslag te vragen om een reactie. Het blijkt dat velen het verslag lezen, maar niet de moeite nemen om even een reactie te sturen.

Daar Oscar dit verslag maakt, zal Martin zijn bijdrage beperken tot de presentatie die hij vanavond heeft getoond.

Krijn vraagt welke aanwezigen zich nog niet hebben aangemeld voor de app groep. Het blijkt dat alle aanwezigen inmiddels lid zijn van de app groep weidewachters.

5. Sluiting

Wim sluit de vergadering nodigt de aanwezigen uit voor een hapje en een drankje.